

WERKINSTRUCTIE

KINDERDAGVERBLIJF & PEUTEROPVANG

Les Petits
KINDEROPVANG

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Geborgenheid	4
2 Zelfredzaamheid	5
3 Respect	6
4 Creativiteit	7
5 Ruimte	8
6 Structuur	9
Bijlage 1 Aanvulling werkinstructie Voorschoolse Educatie(VE)	10
Bijlage 2 Dagindeling	12
Bijlage 3 Praktische taken	14
Bijlage 4 Overzicht eetmomenten	15
Bijlage 5 Dagplanning kinderdagverblijf Les Petits voor anderhalve groep	17

Inleiding

Voor je ligt de werkinstructie voor het kinderdagverblijf & Peuteropvang waarbij we uit zijn gegaan van het pedagogisch beleidsplan van Les Petits en de pedagogische uitgangspunten.

Per uitgangspunt geven we aan wat we van iedere pedagogisch professional verwachten in het professioneel handelen op de groep. In bijlage 1 lees je een aanvulling op deze werkinstructie voor de VE locaties. Schema's met betrekking tot de dagindeling voor de kinderen, eetmomenten en de werkschema's voor pedagogisch professionals per dienst vind je als bijlagen 2,3,4 en is op te vragen bij de (assistent) locatie manager.

Deze werkinstructie is bedoeld voor alle (nieuwe) medewerkers en invalkrachten die op één of meerdere vestigingen werken met kinderen in de leeftijd van 0-4. Naast deze werkinstructie is het belangrijk om de andere protocollen ook te lezen. Voor vragen kun je altijd terecht bij één van de vaste pedagogisch professionals en/of de (assistent) locatie manager.

1 Geborgenheid

Geborgenheid betekent voor Les Petits dat we kind en ouder zien en horen. We geven een kind een respectvolle verzorging en alle ruimte om te ontwikkelen.

Als pedagogisch professional breng je het pedagogisch uitgangspunt **geborgenheid** in de praktijk door:

- Elk kind en de ouder te ontvangen bij binnenkomst en een warm welkom te geven.
- Het mentorschap uit te dragen. Als mentor ben je verbonden met het kind en volg je de ontwikkeling, geef je vertrouwen en bied je sociaal emotionele veiligheid. Als mentor ben je het eerste aanspreekpunt voor ouders bij vragen over de ontwikkeling van het kind.
- Kinderen emotionele ondersteuning te bieden en de ontwikkeling te stimuleren, door gerichte aandacht en sensitief-responsief te reageren op initiatieven en behoeften van het kind.
- Kinderen de ruimte te geven om de wereld te ontdekken, andere kinderen te ontmoeten door (samen)spel en spelenderwijs van elkaar te leren. Hierbij gaan we ervan uit dat kinderen o.a. leren van botsingen. Wat wil de ander, wat wil jij? Hoe maak je dit duidelijk aan elkaar? We passen de drie 'O's' toe: oog hebben voor de situatie, oplossingen bedenken met elkaar, opnieuw beginnen(vrienden worden).
- Het gezamenlijk doen van activiteiten, het 'samen maken'.
- Gesprekjes te voeren die aansluiten bij de beleving van de kinderen.
- Verjaardagen en andere jaarfeesten te vieren en het ritme van de dag bekend te maken. Op de POV locaties gebruiken we hier dagritmekaarten voor (Uk & Puk). Op het KDV benoemen we dit bij het eerste tafelmoment van de dag.
- Een slaapritueel¹ te hanteren, overleg met je groep welk ritueel jullie hanteren. Ieder kind slaapt in een eigen bed (zie beddenschema op de slaapkamerdeur).
- Duidelijkheid te geven met doe- regels op de groep. Wat verwacht je dat het kind wel doet.

---

¹ Zie voor extra toelichting het 'veilig slapen' protocol.

2 Zelfredzaamheid

De ontwikkeling van zelfredzaamheid is een proces waarbij het kind steeds meer dingen zelfstandig kan. Binnen deze ontwikkeling heb jij als pedagogisch professional een belangrijke rol. Een kind is over het algemeen van nature nieuwsgierig naar de wereld om hem heen. Binnen Les Petits wordt dit verlangen gevoed. Een betekenisvolle omgeving, ruimte voor eigen keuzes en het bieden van vertrouwen zijn de basis van ons pedagogisch handelen en het pedagogisch klimaat waarin wij de kinderen opvang bieden.

Als pedagogisch professional breng je het pedagogisch uitgangspunt **zelfredzaamheid** in de praktijk door:

- Kinderen te stimuleren zelf dingen te doen en hulp te bieden waar nodig². Een baby krijgt in veilige armen een fles, maar kan op een kleed zoveel mogelijk zelf bewegen, grijpen en kijken. Een wippen wordt alleen aangeboden om een baby na het eten/ drinken de gelegenheid te geven de voeding te laten zakken.
- Kinderen te betrekken bij dagelijkse activiteiten zoals de was, tafeldekken/afruimen en wanneer ze de leeftijd hebben laten helpen bij de inrichting van de speelruimtes.
- Kinderen te leren zich aan afspraken te houden en hierop te vertrouwen. Wanneer kinderen ervaren dat je met duidelijke afspraken en positief gedrag meer zelfstandigheid kan verkrijgen heeft dit een positief lerend effect.
- Kinderen mee te laten denken en beslissen in wat ze willen doen. Een voorbeeld van kinderparticipatie is samen met de kinderen een activiteit opstarten en hen 'regisseur' maken.
- In kleine groepjes activiteiten te ondernemen, dan kan een kind zelf zijn/haar keuze maken tussen bv puzzelen aan tafel of buitenspelen.
- Kinderen te leren zelf "problemen" op te lossen, door aan kinderen te vragen hoe ze denken een situatie te kunnen oplossen. Kinderen zijn creatief van aard en komen bij vragen vaak met hele uiteenlopende antwoorden en oplossingen wat vertrouwen en plezier geeft.
- Wanneer het kind er aan toe is, begeleiden bij het zindelijk worden. Het eerste initiatief komt vanuit de ouders.
- Tijdens het eten de porties aan te passen aan de leeftijd, bv baby's krijgen een fruithap en peuters aan tafel gesneden stukken fruit, kinderen kiezen hun eigen fruit. Hoe leuk een tafelmoment ook is, kinderen moeten na een tijd van stil zitten weer even bewegen. Let er op als pedagogisch professional dat kinderen niet te lang hoeven wachten.
- Kinderen te stimuleren zich (deels)zelfstandig aan- en uit te kleden, zelf aan tafel te klimmen of via het trappertje op de commode te gaan liggen. Door fysieke uitdagingen leren kinderen goed hun grenzen kennen en stellen en het geeft zelfvertrouwen als het lukt.
- Door in de overdracht met ouders zelfredzaamheid ook actief te benoemen en te vragen naar makkelijk zittende kleding, schoenen die kinderen zelf deels aan- en uit kunnen trekken en adviseren zelfredzaamheid thuis ook te stimuleren met als doel het zelfvertrouwen van kinderen te stimuleren.

---

² 'Zone van de naaste ontwikkeling'. De zone van de naaste ontwikkeling heeft betrekking op wat een kind leert in aansluiting op wat het al weet en zelfstandig kan toepassen (actuele niveau) en wat met behulp van een volwassene ondersteund en ontwikkeld kan worden (potentieel niveau).

3 Respect

Een respectvolle, sensitieve houding komt tot uiting in een rustige benadering en verzorging van kinderen. Ruimte geven voor eigen initiatief en deze volgen. Het kind voorbereiden op nieuwe situaties en vertrouwen geven om zelf te handelen. Emoties serieus nemen en als pedagogisch professional voorspelbaar zijn.

Als pedagogisch professional breng je het pedagogisch uitgangspunt **respect** in de praktijk door:

- Kinderen duidelijkheid te geven door een vast dagritme aan te bieden en voorspelbaar te zijn. Dit betekent dat kinderen weten wat ze kunnen verwachten in contact met de pedagogisch professional.
- Op de groep te kijken naar de mogelijkheden en de initiatieven van kinderen en hierover duidelijke afspraken te maken wat wel en wat niet kan.
- Doe-afspraken te gebruiken en daarmee een positieve sfeer te creëren. Doe-afspraken (wat verwacht je dat het kind wel doet) geeft duidelijkheid en houvast voor alle kinderen.
- Een kind op zijn gedrag “aan te spreken” en niet op de persoon.
- De kinderen in een groep leren omgaan met groepsregels/materiaal. Ze te leren (samen) te spelen en tevens aandacht te besteden aan recht op eigen spel.
- Emoties te benoemen. Door woorden te geven aan emoties, leren kinderen hiermee om te gaan.
- Op een positieve wijze de samenwerking op te zoeken met je collega en de ouder.
- Positief gedrag te concreet te benoemen en te belonen met een high-five, knipoog, dikke duim, enz.
- ‘Snapkijken’ (observeren van een situatie en/of (spel)materiaal) en ‘vraagkijken’ (kind stelt met zijn blik een vraag) beantwoorden door te reageren met een glimlach, knikje of korte zin.
- Uit te gaan van het leer/ontwikkelvermogen en positieve inzet van het kind, kortom; Oog te hebben voor de dingen die goed gaan.
- Kinderen inzicht te geven in hun eigen handelen, waardoor het kind kan vertrouwen op zijn eigen waarden en normen en een positief zelfbeeld kan ontwikkelen.
- Via de ik-boodschap te communiceren en woordgebaren te gebruiken.
- Tijd te maken om van jezelf en elkaar te leren en een hulpvraag concreet te krijgen. Bijvoorbeeld tijdens een: kind- en groepsbespreking, teamoverleg, oudergesprek.

4 Creativiteit

Kinderen zijn van nature creatief! Ze kennen nog geen vaste manieren om iets op te lossen, alles wat ze doen is nieuw. Kinderen hebben tevens een natuurlijke drang om te onderzoeken en te experimenteren. Op basis van deze kennis, is het niet zozeer de vraag hoe wij binnen onze kinderopvang creativiteit kunnen stimuleren, maar moeten we onderzoeken in hoeverre wij ruimte bieden om de kinderen zelf te laten ontdekken en te experimenteren!

Als pedagogisch professional breng je het pedagogisch uitgangspunt **creativiteit** in de praktijk door:

- Naar de talenten van kinderen te kijken en deze te koesteren.
- Thematisch³ te werken en vanuit een thema diverse creatieve activiteiten aan te bieden. Waar beleven centraal staat (voelen, ruiken, kijken, luisteren, proeven, ervaren).
- Oog te hebben voor de verwondering van kinderen en dit met hen delen door samen te genieten van iets wat je ziet of meemaakt.
- Het creatieve/ ontdekkingsproces van het kind leidend laat zijn en niet een resultaat.
- Kinderen te laten experimenteren met diverse materialen en zij 'buiten de kaders' mogen knutselen, spelen. Wat dus betekent dat wij geen voorgeknipte knutsel aanbieden en wanneer er een kleurplaat wordt gevraagd door een kind, dit themagericht aanbieden.
- Open deuren⁴ activiteiten aan te bieden, zodat kinderen andere creatieve ruimtes kunnen ontdekken en aan kunnen sluiten bij uitdagende activiteiten met als thema's vrije expressie, muziek en beweging.
- Groep- en buitenruimtes inspirerend en uitnodigend in te richten met zoveel mogelijk duurzame en passieve materialen.

'Het kind bestaat uit honderd, het kind heeft honderd talen honderd handen honderd gedachten honderd manieren van denken van spelen, van spreken. honderd, altijd weer honderd manieren van luisteren verwonderen en liefhebben. Honderd vreugden om te zingen en te begrijpen honderd werelden om te ontdekken honderd werelden om te verzinnen honderd werelden om te dromen. Het kind heeft honderd talen!'

Bron: Gedicht Loris Malaguzzi

---

³ Een thema loopt ongeveer 4 tot 6 weken en binnen dit thema worden diverse activiteiten aangeboden. Belangrijk dat een thema altijd binnen een context wordt aangeboden. Ter ondersteuning aan een thema kan een filmpje, of kinderprogramma gekeken worden op de I-pad.

⁴ Belangrijk om goed met elkaar samen te werken en af te spreken wie wat doet. 1 pedagogisch professional verantwoordelijk voor de baby's, 1 pedagogisch professional begeleidt de activiteit en 1 pedagogisch professional is vliegende keep (drie-luik werken)

5 Ruimte

Het pedagogisch klimaat wordt in de eerste plaats bepaald door de mensen die er werken; zij geven vorm en inhoud aan de pedagogische visie. Het gebouw, de speelruimtes (binnen/ buiten) spelen daarbij ook een belangrijke voorwaardenscheppende en ondersteunende rol.

Als pedagogisch professional breng je het pedagogisch uitgangspunt **ruimte** in de praktijk door:

- De omgevingsruimte als derde pedagoog te zien; een prettige ruimte met een huiselijke sfeer, warme verlichting, goede akoestiek en een goede groepsindeling met themahoeken. Dit biedt kinderen structuur en daagt hen uit om te ontdekken en te leren.
- Elk kind de bewegingsruimte te geven die het nodig heeft om optimaal te kunnen ontwikkelen en hierin gebruik maken van de binnen- en buitenruimtes. Voor de allerkleinsten is het belangrijk dat ze op jonge leeftijd al kennis maken met diverse ondergronden en zoveel mogelijk in verschillende houdingen liggen/zitten/staan.
- Zorg te dragen voor een fijne plek met duidelijke functies en bijbehorende duurzame en passieve materialen.
- De buitenspeelruimte optimaal te gebruiken, door kinderen letterlijk de ruimte te geven om te bewegen en met kosteloos materiaal te spelen. Binnen Les Petits zien wij met behulp van PLAYgrounds er op toe dat de omgeving uitdagend en uitnodigend wordt ingericht. De pedagogisch professional heeft een actieve en begeleidende rol bij het (buiten)spelen en worden hierin getraind door o.a. de specialisten van PLAYgrounds (zie voor meer informatie www.playgrounds.nu).
- Kinderen deelgenoot te maken wanneer een groepsruimte wordt veranderd.
- Te werken met open-deuren. Door in andere groepsruimtes aantrekkelijke activiteiten te organiseren en kinderen te stimuleren in hun zelfstandigheid om op onderzoek uit te gaan, wordt letterlijk hun speelruimte vergroot.

6 Structuur

Structuur geeft kinderen houvast en vergroot hun gevoel van veiligheid en zekerheid. Kinderen die zich veilig en zeker voelen, voelen zich vrij om op onderzoek uit te gaan en hun ervaringen te verbreden. Hierdoor worden ze in staat gesteld om nieuwe dingen te leren.

Als pedagogisch professional breng je het pedagogisch uitgangspunt **structuur** in de praktijk door:

- Samen te werken met de ouder. Wanneer ouder en pedagogisch professional de begeleiding voor het kind afstemmen, weet het kind wat het kan verwachten en dit geeft structuur.
- Overzichtelijke en opgeruimde groepsruimtes waar het kind zelfstandig kan handelen en speelgoed kan pakken wat past bij zijn/haar ontwikkeling. Op meerdere momenten per dag wordt samen met de kinderen speelgoed opgeruimd en plannetjes bedacht met welk een kind wilt spelen/ ontdekken. Dit gaat vaak ondersteund met een 'opruimliedje'
- Ieder kind een eigen bed te geven. Een bekend bed ritueel, waar een eigen bed onderdeel van is, geeft structuur, rust en geborgenheid
- Te werken met vast herkenbaar dagritme wat zichtbaar is voor de kinderen dmv bijvoorbeeld dagritmekaarten. Voorspelbaarheid biedt veiligheid aan de kinderen zodat ze weten wat ze kunnen verwachten.
- Door consequent en respectvol grenzen te stellen aan het gedrag van kinderen.
- Door als pedagogisch professional het goede voorbeeld te geven. Wat van de kinderen gevraagd wordt, moet ook door de pedagogisch professionals worden uitgedragen.
- Informatie en uitleg te geven, aansluitend bij de situatie, de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind en daarmee aan te geven wat je van het kind verwacht.
- Het ritme van thuis waar mogelijk aan te houden en te zorgen dat overgangsmomenten worden voorbereid en begeleid.
- Eén gespreksonderwerp tegelijk te bespreken.
- Gebruik van concrete taal. Straks, later, nadat... zijn vage begrippen voor jonge kinderen.
- Bij de kinderen te gaan zitten, dit geeft rust en is overzichtelijk voor de kinderen omdat je dan als pedagogisch professional aanwezig en beschikbaar bent.

Bijlage 1 Aanvulling werkinstructie Voorschoolse Educatie(VE)

POV 't Vogelnest (Paradijsvogel), de Pinguïns (Voorwegschool), de Tovenaartjes (Bos en Duinschool) Beertje Bas, de Egelantier, Madelief, Oki-Doki, Paradijsje en Pinokkio (allen POV Haarlem) werken naast het pedagogisch beleid van Les Petits met de VE methode Uk en Puk.

Pop Puk heeft een belangrijke rol in het dagelijks leven van de POV groep en doet overal aan mee. Op sommige locaties is er ook een ander vriendje aanwezig, naast Puk.

Indicering

Kinderen verkrijgen een VE indicatie door observatie en screening van een Jeugd Gezondheid Zorg medewerker op het Consultatiebureau. Ouders ontvangen een financiële tegemoetkoming in de kosten van de POV plek via de gemeente Haarlem, gemeente Bloemendaal en gemeente Heemstede.

Medewerkers

Op de groep staan altijd VE geschoolde medewerkers of medewerkers die de opleiding volgen die dagelijks uitvoering geven aan het VE programma. Wanneer een medewerker geen VE diploma heeft volgt het scholing aangeboden door Les Petits. Tevens volgt de medewerker de verplichte VE werkoverleggen en de opfrustraining die organisatie breed worden aangeboden.(zie ook scholingsbeleid)

Thema

Tijdens een POV jaar (september-juli) worden er minimaal 4 en maximaal 6 thema's volgens de methode Uk en Puk ingepland. Dagelijks wordt geregistreerd welke kinderen, welke activiteiten hebben gedaan. Thema's lopen van vakantie tot vakantie en worden van te voren uitgewerkt en gepland in de groepsagenda. Pedagogisch professionals werken vanuit de Uk&Puk instructiemap VE mbt de voorbereiding van het thema en kunnen hierbij ook gebruik maken van materiaal die opgeslagen staan in de VE map online binnen Les Petits.

Uitvoering

Activiteiten worden in kleine groepjes aangeboden en eventueel individueel herhaald. Voor kinderen met een VE indicatie wordt altijd ism de ouders een handelingsplan opgesteld. Het is belangrijk om de groep zo te organiseren (zelfstandige -opdrachtjes/ spel) dat in kleine subgroepen gewerkt kan worden. De pedagogisch professional past de activiteit aan, aan het niveau van het kind. Op de groep wordt met dagritme kaarten gewerkt en kinderen vinden op verschillende plekken woord -en cijfersymbolen terug. Er is veel aandacht voor taal: pedagogisch professionals spreken in korte duidelijke zinnen en zorgen voor veel herhaling van (thema)woorden. We voorkomen "schoolse" lesjes maar spelen vooral in op het spel van de kinderen zelf. Wanneer een kind om een andere reden dan spraak- en taalontwikkeling geplaatst is op de POV, zoals bv motoriek, wordt via de stafpedagoog van Les Petits, extra ondersteuning door extern deskundigen ingezet.

Volgsysteem

Ouders krijgen bij binnenkomst een intakegesprek, hierbij wordt gebruik gemaakt van 'het intakeformulier met een extra begeleidingsvraag'.

Een maand na plaatsing wordt het kindvolgsysteem (verder te noemen: KVS) ingevuld voor het betreffende kind als een soort 'nul-meting'.

Tezamen met het ingevulde intakeformulier wordt van de bevindingen uit het KVS een handelingsplan gemaakt voor het kind. Deze wordt ieder half jaar geëvalueerd.

Het KVS wordt halverwege de aanwezigheid van het kind (afhankelijk van de startleeftijd) nogmaals herhaald (rond 3de verjaardag) en wanneer het kind 3 jaar en 10 mnd. is. Ouders worden uitgenodigd het KVS persoonlijk te komen bespreken. Het laatste gesprek, voor de vierde verjaardag, is gezamenlijk met de toekomstige school, in een zgn 'warme overdracht'. Indien mogelijk wordt de toekomstige leerkracht uitgenodigd om al even een kijkje te nemen op de POV om het kind iets beter te leren kennen en te zien op welke wijze de pedagogisch professionals met hem of haar omgaan.

Bijlage 2 Dagindeling

(Zie bijlage 4 'overzicht eetmomenten' wat er op de diverse tijdstippen exact wordt genuttigd.)

KDV

De dagindeling geeft structuur aan de kinderen, maar is ook een houvast voor de pedagogisch professionals om de dag vorm te geven. Het is wel van belang om flexibel om te gaan met deze dagindeling, vanwege de samenstelling van en de leeftijdsverschillen binnen een groep.

Tijdstip ±	Omschrijving
9.30 uur	Aan tafel voor drinken en fruit
9.45 uur	Checkronde luiers
10.00 uur	Het doen van een activiteit en/of vrij spelen / binnen - buiten / opendeuren
11.15 uur	Verschoonmoment, op potje of wc laten gaan
11.30 uur	Aan tafel voor de warme lunch
12.30 uur	Een aantal kinderen gaat slapen
12.45/13.00 uur	Pauzes van de pedagogisch professionals. Er worden dagdeel kinderen gehaald en gebracht
14.00 – 15.00 uur	Kinderen uit bed en verschonen indien nodig en activiteit aanbieden voor de kinderen die niet slapen.
14.45-15.15 uur	Aan tafel om iets te eten en drinken
15.30 uur	Het doen van een activiteit en/of vrij spelen / binnen - buiten / opendeuren
16.15 uur	Verschoonmoment, potje/wc en alvast "opruimen / schoonmaken"
16.30 uur	Aan tafel voor een gezonde snack
16.45 uur	Activiteit aan tafel (kleien, kleuren, lego) en/of later nog op de grond bijvoorbeeld: boekje lezen, puzzelen, kleuren, lego*

*Houdt er rekening mee dat kinderen nog niet lange tijd kunnen stilzitten. Nadat er aan tafel een activiteit aangeboden wordt dient een volgende activiteit weer op de grond worden aangeboden. Jonge kinderen die moeilijk stilzitten aan tafel mogen direct op de grond spelen/kruipen.

POV

De dagindeling van de POV is beschreven voor zowel de POV als Peuteropvang tot 13.00, 14.30 en 18.30. Afhankelijk van de locatie worden 1of meer vormen gehanteerd.

Tijdstip ±	Omschrijving
9.00 uur	Dagopening in de kring aan de hand van dagritme kaarten (VE locaties PUK POP)
9.30 uur	Activiteit en vrij spelen
10.15 uur	Verschoonmoment (check), op potje of wc laten gaan
10.40 uur	Aan tafel voor drinken en fruit en aansluitend een gezamenlijke activiteit zoals liedjes zingen, boekje lezen, spelletje
11.00 uur	Buiten spelen of binnen gevarieerde afgebakende keuzes aanbieden
11.30 – 11.45 uur	Samen de dag afsluiten
11.45 – 12.00 uur	Kinderen die niet lunchen, worden opgehaald
12.00 - 12.15 uur	Verschoonmoment (check), op potje of wc laten gaan
12.15 uur	Aan tafel voor de warme lunch
12.45 uur	Vrij spelen. Kinderen halve dagopvang worden opgehaald.
13.00 – 14.30 uur	Activiteit en vrij spelen
14.30 – 14.45 uur	Kinderen verlengde halve dagopvang worden opgehaald
14.45 - 15.00 uur	Verschoonmoment (check), op potje of wc laten gaan
15.00 - 15.30	Aan tafel om iets te eten en drinken
15.30 - 16.30	Activiteit en vrij spelen

16.45	Verschoonmoment (check), op potje of wc laten gaan
17.00	Aan tafel voor een gezonde snack
Tot 18.30	Kinderen worden opgehaald. Kinderen spelen vrij binnen of buiten

Bijlage 3 Praktische taken

Hieronder staan de taken beschreven die goed zijn om bij stil te staan aan het begin en einde van de dag. Overleg dagelijks goed met je collega('s) over een taakverdeling, biedt hulp aan en vraag ook hulp als bepaalde taken nog zijn blijven liggen.

Peuteropvang

Op de Peuteropvang van Les Petits start een pedagogisch professional minimaal één kwartier eerder voor aanvang van de Peuteropvang, deze starttijd kan per locatie verschillend zijn. Tevens is het mogelijk dat niet één, maar twee pedagogisch professionals één kwartier eerder starten. Ook is er één pedagogisch professional die maximaal één kwartier na sluitingstijd van de Peuteropvang heeft om de Peuterochtend af te sluiten en/of andere werkzaamheden uit te voeren als kindvolgsysteem schrijven, activiteiten voorbereiden volgende dag, enz. Hierover zijn interne afspraken gemaakt met de locatie manager in overleg met de stafmedewerker P&O.

Dit kwartier wordt ingezet om de Peutergroep startklaar te maken voor aanvang van de kinderen. Te denken aan; de groepsruimte betekenisvol inrichten, kring klaar zetten en/of ontwikkelingsgericht materiaal klaar leggen en de verdere voorbereiding van de ochtend met elkaar af te stemmen.

Mocht er op de desbetreffende Peuteropvang Voorschoolse opvang (VSO) aangeboden worden kan de medewerker die op de VSO staat ook deze voorbereidingstijd gebruiken mocht de groepsgrootte van de VSO dit toelaten.

Taken begin van de dag

- Alarm uitzetten (indien van toepassing), lichten aan
- Ramen (slaapkamers) openen (ventileren)
- Fotobord van de vestiging aanpassen aan het rooster
- Spullen naar beneden halen en ruimte betekenisvol inrichten.
- I pad checken (berichten van ouders), logboek lezen
- Koffie/thee zetten
- Fruithappen maken (op het kdv), indien er tijd is
- Water en fruitdrink klaarzetten
- Vaatwasser checken
- Wasgoed checken
- Controleren of er voldoende warm eten is. Zo nodig extra eten uit de vriezer halen.

Taken eind van de dag

- Belangrijke informatie voor de pedagogisch professionals voor de volgende dag in het logboek noteren
- Vuilnis in de bakken/containers
- Bedden en boxkleden verschonen indien nodig en bedden opmaken
- Keuken, schoonruimtes en wc's schoon achterlaten
- Groepsruimten netjes en opgeruimd achterlaten
- Plein netjes en opgeruimd achterlaten (zand in de zandbak, speelgoed in de schuur)
- Schoonmaaklijsten aftekenen (op vrijdag inleveren bij locatie manager)
- Op de dagen dat de schoonmaker komt alles omhoog zetten. De (kinder)stoelen hoeven niet omhoog i.v.m. de ergonomie
- Vaatwasser uitrusten, indien er tijd is (en indien nodig)
- Alle elektrische apparaten uitschakelen (wasmachine, droger)
- Alle ruimtes nalopen om te kijken of er nog iemand is

- De lichten overal uit doen, ramen dicht, de deuren op slot en indien aanwezig, het alarm aanzetten
Uiteraard kunnen bepaalde taken ook later of eerder op de dag gedaan worden.

Bijlage 4 Overzicht eetmomenten

Eetmomenten KDV:

Ochtendsnack (9.30uur)

- Fruit (gewassen en met schil) zorg dat druiven worden gehalveerd.
- Water/water met een vrucht of komkommer/afgekoelde thee.

Warme lunch (11.45uur) Oven verwarmen tussen de 150/175 graden

- Warme lunch met een klein bekertje water erbij
- Schaal rauwkost voor de groep. Zorg dat de tomaatjes worden gehalveerd.

Middagsnacks (15.00uur)

- Half Ikea bekertje met volle yoghurt. Als een kind dit wil mag er 1 klein lepeltje havervlokken in en er mag 1 klein lepeltje jam of honing in (honing mag pas vanaf 1 jaar!).
- Halve speltwafel of cracker (zet 1 product op tafel!).
- Als een kindje echt geen yoghurt eet krijgt het een hele wafel of cracker.
- Water/water met vrucht of komkommer/afgekoelde thee.

Einde dag snacks (16.45/17.00uur)

- Klein handje rozijnen of een dadel en/of rauwkost
- Water/water met vrucht of komkommer.

Mocht het kindje na zes uur opgehaald worden, bied dan eventueel nog een halve speltwafel aan. (alleen als dit nodig blijkt)

Extra toelichting warme lunch:

Kinderen vanaf 6 maanden:

Mogen een warme lunch mee-eten, het fles moment kan wat opgeschoven worden in tijd. Wellicht zijn er ouders die het ingewikkeld vinden om het flesmoment te verschuiven, dan kunnen we hen tegemoet komen door de warme lunch van Moekes maaltijd rond 16.30 aan te bieden. Dit doen we alleen bij kinderen tussen de 6 en 8 maanden. Na de 8 maanden gaan de kinderen met het gewone ritme mee.

Mocht een kindje aan het einde van de dag wat onrustig worden, bied dan een klein beetje water aan in een flesje of met een lepeltje. Een nat gemaakt korstje brood kan eventueel ook helpen.

Kinderen vanaf 9 maanden:

Mogen met het yoghurt moment mee doen, maar geef echt niet meer dan een halve beker, liever zelfs iets minder. **En voor de kinderen onder het jaar geen honing door de yoghurt doen.**

Eetmomenten POV:

Ochtendsnack (10.30uur)

- Fruit (gewassen en met schil) zorg dat de druiven en tomaatjes worden gehalveerd.
- Water/water met vrucht of komkommer/afgekoelde thee

Warme lunch (12.00uur) Oven verwarmen tussen de 150/175 graden

- Warme lunch, klein bekertje water
- Schoteltje rauwkost voor de groep. Zorg dat de tomaatjes worden gehalveerd.

**Kijk altijd goed naar de behoefte van het kind!
Zie foto's (hangen op de groep) voor hoeveelheden**

Bijlage 5 Dagplanning kinderdagverblijf Les Petits voor anderhalve groep

Binnen Les Petits werken we volgens de zes pedagogische uitgangspunten; geborgenheid, zelfredzaamheid, creativiteit, respect, ruimte en structuur. In onderstaand schema staat per dienst uitgewerkt wat er die dag van jou verwacht wordt qua uitvoerende taken. Door deze planning met elkaar aan te houden, loopt de dag soepeler en meer gestructureerd, waardoor er meer rust op de groep is en ruimte om onze pedagogische uitgangspunten te waarborgen.

Moment	Tijdstip	Pedagogische werkzaamheden 1	Pedagogische werkzaamheden 2	Pedagogische werkzaamheden 3
Dag opstarten	07.30	Ontvangt kinderen/ouders, overdracht. Zet beredeneerd spelaanbod klaar. Voor overige werkzaamheden, zie checklist taken begin van de dag (bijlage 3 werkinstructie) en jas en schoenenbak klaarzetten.		
	08.15	Begeleidt/zit bij de kinderen.	Overleg collega en check overige taken checklist. Ontvangt ouders/overdracht (bij specifieke vragen wordt de mentor betrokken).	
	09.00/09.15	Korte overdacht tussen de diensten, belangrijke informatie door ouders gemeld en dagplanning doornemen.	Korte overdacht tussen de diensten, belangrijke informatie door ouders gemeld en dagplanning doornemen.	Korte overdacht tussen de diensten, belangrijke informatie door ouders gemeld en dagplanning doornemen.
	9.25	Praktische zaken rondom fruit	Opruimen met de kinderen (opruimliedje en/of vaste structuur)	Helpen opruimen met de kinderen (opruimliedje en/of vaste structuur) en /of verzorgen van de baby's
Fruitmoment	09.30	Verzorgt praktische zaken (dienblad klaarzetten, fruit uitdelen e.d.) en blijft daarna aan tafel bij de kinderen zitten.	Zit continue bij de kinderen aan tafel. Vermaakt de kinderen door te zingen, voor te lezen en gesprekjes aan te gaan.	Richt de groepsruimte en buitenruimte uitdagend in en zet spullen klaar voor (een) themagerichte activiteit(en) en

				helpt andere collega's waar nodig.
--	--	--	--	------------------------------------

Moment	Tijdstip	Pedagogische werkzaamheden 1	Pedagogische werkzaamheden 2	Pedagogische werkzaamheden 3
Verschoonmoment	09.45	Helpt kinderen met het schoonmaken van hun gezicht. Verschoont de kinderen en brengt kinderen die gaan slapen naar bed.	Ruimt spullen van het fruit op, maakt de tafel schoon en ondersteunt daarna indien nodig de vroege dienst met verschonen en naar bed brengen.	Begeleidt de kinderen op de groep tijdens vrij spel en zet speelgoed opnieuw uitdagend neer.
Activiteiten/ spel	10.00	Zorgt voor de baby's. Als deze slapen/er tijd is, worden schoonmaaktaken van het schoonmaakrooster gedaan.	Doet een activiteit met de dreumesen binnen/buiten of boven; een themagerichte activiteit of playgrounds (uit de activiteitenmodule) binnen of buiten.	Doet een activiteit met de peuters binnen/buiten of boven (ongeveer de 8 grootste kinderen); start met een kring (maandag, dinsdag en donderdag) en daarna een themagerichte activiteit /playgrounds binnen of buiten.
	11.25	Praktische zaken rondom warm eten (snij evt. extra rauwkost als jullie dit einde dag ook aan willen bieden).	Opruimen met de kinderen (opruimliedje en/of vaste structuur)	Helpen opruimen met de kinderen (opruimliedje en/of vaste structuur) en /of verzorgen van de baby's
Warme maaltijd	11.30/11.45	Werkt schriftjes bij en doet taken van het schoonmaakrooster.	Verzorgt praktische zaken (maaltijd klaarzetten, aan tafel opscheppen e.d.) en blijft daarna aan tafel bij de kinderen zitten.	Zit continue bij de kinderen aan tafel. Vermaakt de kinderen door te zingen, voor te lezen en gesprekjes over de ochtend aan te gaan.
	12.00	Ruimt spullen van warme maaltijd op en maakt de tafel schoon en ondersteunt de late dienst indien met verschonen	Helpt kinderen hun gezicht schoon te maken. Vermaakt de kinderen op de groep door voor te	Verschoont de kinderen en brengt de kinderen die gaan slapen naar bed. Grote kinderen zelfstandig kleren

		(aanmoedigen autonomie)	lezen, grondpuzzel te maken etc.	in eigen mandje laten doen e.d.
Slaapmoment grootste deel van de groep en pauzes	12.30	Pauze vroege dienst	Doet rustige, maar uitdagende activiteiten met de kinderen (bijvoorbeeld knippen, kralen rijgen, kleuren, kleien), zet beredeneerd spelaanbod klaar op de groep.	Zorgt voor de baby's op de groep, schrijft de schriftjes en doet schoonmaaktaken uit het schoonmaakrooster.

Moment	Tijdstip	Pedagogische werkzaamheden 1	Pedagogische werkzaamheden 2	Pedagogische werkzaamheden 3
	13.15	Neemt de activiteit met de oudere kinderen over van de tussendienst (of gaat even met deze kinderen buiten spelen).	Pauze tussendienst	Zorgt voor baby's op de groep, schrijft de schriftjes en doet schoonmaaktaken uit het schoonmaakrooster. Haalt kinderen uit bed die wakker zijn.
	14.00	Zet de activiteit voort met de oudere kinderen. Zet ondertussen (in nabijheid van de kinderen) beredeneerd spelaanbod klaar.	Zorgt voor de baby's en haalt kinderen uit bed die wakker zijn.	Pauze late dienst
	14.45	Opruimen met de kinderen (opruimliedje en/of vaste structuur)	Zorgt voor de baby's en haalt kinderen uit bed die wakker zijn.	Zet de spullen klaar voor het yoghurt moment.
Yoghurt moment	15.00	Zit continue bij de kinderen aan tafel. Vermaakt de kinderen door te zingen, voor te lezen en gesprekjes aan te gaan.	Zet activiteiten en materialen klaar voor de middag. Verzorgt indien nodig baby's die niet aan tafel zitten.	Verzorgt praktische zaken (yoghurt, drinken en cracker uitdelen, kinderen kiezen zelf volgorde) en blijft daarna aan tafel bij de kinderen zitten.
		Helpt kinderen hun gezicht schoon te maken.		
Activiteiten/spel	15.30	Verzorgt de baby's en zet dienblad einde dag snack klaar.	Doet een activiteit met verschillende leeftijden door elkaar; themagerichte	Doet een andere activiteit met verschillende leeftijden door elkaar; een themagerichte

			activiteit /playgrounds binnen of buiten.	activiteit of playgrounds (uit de activiteitenmodule) binnen of buiten.
	16.30	Verstuurt de schriftjes en zorgt dat alles netjes wordt achter gelaten (kasten leeg, vuilniszak mee, keuken netjes, toiletjes schoon).	Verschoont de kinderen.	Blijft bij de kinderen en zorgt voor spelaanbod.
	16.45	Vroege dienst gaat naar huis	Opruimen met de kinderen (opruimliedje en/of vaste structuur)	

Moment	Tijdstip	Pedagogische werkzaamheden 1	Pedagogische werkzaamheden 2	Pedagogische werkzaamheden 3
Einde dag snack	17.00		Verzorgt praktische zaken (drinken inschenken), blijft bij de kinderen aan tafel	Geeft ouders een pedagogische overdracht (verwijst hierbij naar het dagverslag).
	17.10		Zorgt voor een activiteit aan tafel en later op de grond (zoals kleien, puzzelen, duplo; afwisselend omdat kinderen nog niet zo lang kunnen stil zitten). Blijft bij de kinderen zitten.	Dienblad opruimen en geeft ouders een pedagogische overdracht (verwijst hierbij naar het dagverslag).
	17.30	Tussendienst gaat naar huis	Zie checklist taken eind van de dag	Is nabij voor de kinderen en geeft ouders een pedagogische overdracht (verwijst hierbij naar het dagverslag)
Afsluiten	18.15/18.30		Zie checklist taken eind van de dag en eventuele voorbereidingen voor de volgende dag.	Laat de groep netjes achter. Helpt/checkt bij collega's. Sluit af.